

Anbefalinger for et bæredygtigt fiskeri af sort hummer i Limfjorden

K. Schiønning, Mette; Freitas, Pedro S.; Brown, Elliot J.

Publication date:
2023

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
K. Schiønning, M., Freitas, P. S., & Brown, E. J. (2023). *Anbefalinger for et bæredygtigt fiskeri af sort hummer i Limfjorden*. DTU Aqua.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

FORSIDE › NYHEDER › ANBEFALINGER FOR ET BÆREDYGTIGT FISKERI AF SORT HUMMER I LIMFJORDEN

Anbefalinger for et bæredygtigt fiskeri af sort hummer i Limfjorden

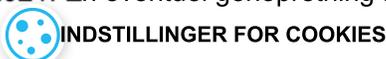
FREDAG 10 NOV 23 |

DTU Aqua har undersøgt bestanden af sort hummer i Limfjorden og kommer nu med anbefalinger til, hvordan fiskeriet kan forvaltes.

Fiskeriet efter sort hummer (*Homarus gammarus*) – herefter nævnt som hummer – i Limfjorden er det vigtigste hummerfiskeri i Danmark med årlige landinger på ca. 24 tons til en værdi af ca. 4,4 mio. kr.

Fiskeriet er et såkaldt datafattigt fiskeri, hvor man kun har oplysninger om de officielle landinger og antallet af aktive fartøjer i erhvervsfiskeriet, men mangler viden om bl.a. hummerbestandens størrelse og sammensætning, hvilke fiskeredskaber der anvendes i fiskeriet og den andel, det rekreative fiskeri står for.

Landingsindsatserne viser usædvanligt høje hummerforekomster enkelte år – især i 2022 – men der er også identificeret perioder med reducerede hummerforekomster, i henholdsvis 2011-2014 og 2019-2021. En eventuel genopretning af hummerbestanden i Limfjorden

INDSTILLINGER FOR COOKIES

Læs rapporten

Læs rapporten "The European lobster fishery in the Limfjorden"

kan tage flere år, fordi hummeren først er fangstmoden, når den er 6-7 år.

For at skaffe viden til en bedre forvaltning har DTU Aqua gennemført biologiske og økologiske undersøgelser af hummerbestanden i Limfjorden og undersøgt fiskeriet på den. Resultaterne af undersøgelserne er mundet ud i ni anbefalinger for forvaltningen af hummerfiskeriet.

Ni anbefalinger for et bæredygtigt hummerfiskeri

Anbefalingerne for et bæredygtigt fiskeri på hummer i Limfjorden bygger på DTU Aquas undersøgelser og på input fra en række interessenter, herunder erhvervsfiskeriet og fritidsfiskeriet, Limfjordsrådet og fiskerikontrollen, som er kommet til orde på to offentlige møder og i en følgegruppe til projektet. Det skal bemærkes, at der var en varieret grad af støtte til de forskellige anbefalinger.

Anbefalinger om generel fiskeriforvaltning

1. Forbud mod landing af hummerhaler og -kløer

Det anbefales, at hummere landes hele, og at det forbydes at lande hummerhaler og -kløer. Formålet er at sikre, at mindstemålet, som angiver længden på rygskjoldet, overholdes, og at ægbærende hunner beskyttes.

2. Harmonisering af forvaltningsregler for ægbærende hunner i forhold til mindstemål og lukkeperioder mellem Limfjorden og tilstødende fiskeriområder

Formålet er at minimere risikoen for, at forvaltningsreglerne omgås ved at lande hummere fra Limfjorden i havne uden for fjorden. På nuværende tidspunkt er mindstemålet i Limfjorden og Nordsøen 87 mm (rygskjoldslængde), mens mindstemålet i Kattegat og Skagerrak er 78 mm.

3. Forbud mod at sætte fiskeredskaber, før fiskesæsonen starter

Der er indført en fredningsperiode i Limfjorden for hummer i juli-august, hvor hummeren skifter skal og dermed er mere sårbar. Fredningen er et landingsforbud, men ikke et forbud mod at udsætte fiskeredskaber. Det betyder, at mange fiskeredskaber sættes allerede i starten af august. Formålet med anbefalingen er at udskyde udsætningen af fiskeredskaber til september.

4. Regulering af landingerne fra fritidsfiskeriet

Fritidsfiskeriet udgør formentlig kun en mindre del af det samlede fiskeri af hummer, men en maksimal tilladt fangstmængde for fritidsfiskere vil kunne reducere fiskeritrykket på hummer og reducere eventuelt uregistrerede landinger og ulovligt salg. En

Finansiering

Projektet "Bæredygtigt hummerfiskeri i Limfjorden" er finansieret af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og Fiskeristyrelsen.

indberetningspligt for fritidsfiskeriet vil også bidrage med information om det datafattige hummerfiskeri.

Anbefalinger om regulering af redskaber

5. Forbud mod anvendelse af nedgarn i hummerfiskeriet

Der er et generelt ønske blandt alle interessenter i projektet om at forbyde brugen af nedgarn i hummerfiskeriet i Limfjorden, da erfaringen er, at det forårsager skader på hummere. Det kan forringe overlevelsen hos de hummere, der sættes tilbage i havet.

6. Klare definitioner på dimensionerne af kinaruser, som også bør betragtes som et selvstændigt redskab

Hummer kan fanges med forskellige typer redskaber såsom nedgarn, toggegarn, ruser og tejner. Dog betragtes kinaruser (også kaldet multitejner) ikke som et selvstændigt redskab, hvilket betyder, at der er adskillige typer af kinaruser på markedet. En klar definition af kinaruser med en maksimumlængde (f.eks. 10 m) vil kunne lette kontrollen med reglerne. Dette anbefales generelt af interessenterne.

7. Obligatoriske flugthuller i tejner, ruser og kinaruser

Flugthuller sikrer, at undermåls hummere kan slippe ud af redskabet. Det reducerer dødeligheden og udsmidet (discard), fordi de undslupne hummerne ikke dør eller skades i forbindelse med håndteringen, eller når redskabet er fyldt med andre hummere og strandkrabber. Flugthuller vil også bidrage til, at mindstemålsreglen overholdes.

Anbefalinger om andre forvaltningsværktøjer

8. Dataindsamling for at forbedre viden om hummerbestanden og fiskeriet

Viden om hummerbestanden er en forudsætning for en effektiv forvaltning. Der mangler grundlæggende oplysninger fra både erhvervs- og fritidsfiskeriet i forhold til antallet af både, som er involveret i hummerfiskeriet, fiskedage samt de anvendte redskaber.

9. Lukning af områder for fiskeri

Marine beskyttede områder er implementeret i andre lande for at sikre en gydebestand af hummer. Dette projekt dokumenterer, til trods for hummerens generelle stedbundethed, at arten kan vandre over større afstande i Limfjorden (adskillige km). Tidligere undersøgelser tyder også på, at større hummere opholder sig i og omkring stenrevet ved Livø i Løgstør Bredning. Dette understøtter hypotesen om, at beskyttede områder er et godt udgangspunkt for at sikre tilgangen til bestanden, fordi hunnens frugtbarhed øges i takt med størrelsen.

Læs rapporten

Læs hele rapporten "The European lobster fishery in the Limfjorden"

Se billeder herunder, og læs mere om undersøgelserne af sort hummer i Limfjorden

Figur 1. Landinger af sort hummer rapporteret i Limfjorden i perioden 1900-2021.

I starten af 1900-tallet kunne der landes 15-20 tons hummere fra Limfjorden, men dette ændrede sig i 1960'erne, hvor bestanden blev næsten udryddet. I 1980'erne begyndte den sorte hummer at optræde lejlighedsvis i Nissum Bredning, og den har siden hen spredt sig til flere områder i Limfjorden. I midten af 00'erne begyndte hummerlandingerne at stige igen, efter en periode på næsten 40 år praktisk taget uden landinger.

For perioden 1900-1977 kommer data fra indtastede fiskeriårbøger.

Fra 1978 stammer data fra afregninger.

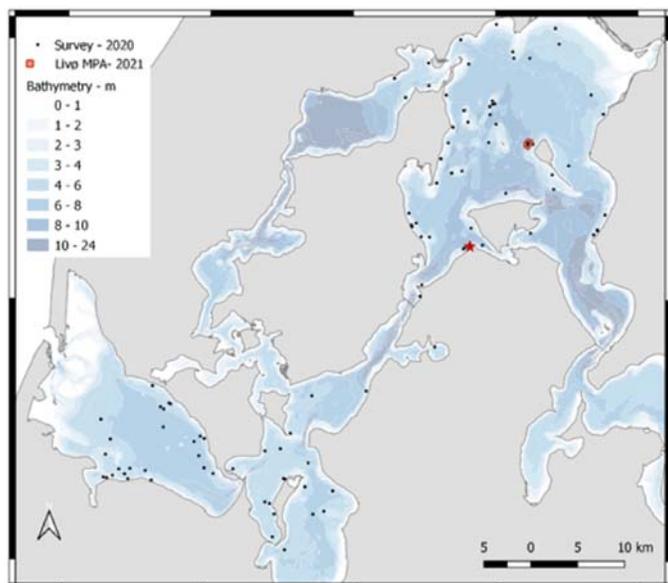
Figur 2. Hummer fra Limfjorden. Foto: Mette K. Schiønning.

DTU Aquas undersøgelser har resulteret i et indeks, som kan definere variationen af forekomster af hummere i Limfjorden. Projektets undersøgelser viser bl.a., at hummerne foretrækker 4-8 m dybde med stenbund frem for sand, mudder og blandede substrattyper.

Figur 3. Hunhummer fyldt med sorte rogn på undersiden af halen.
Foto: Mette K. Schiønning.

DTU Aquas undersøgelse kunne ikke fastslå, om de nuværende ægproduktionsniveauer i Limfjorden er tilstrækkelige til at opretholde hummerbestanden. Jo større en hummer er, jo flere æg kan den producere. Der blev observeret betydeligt større hummere i det beskyttede område Livø Stenrev end i områder, hvor der bliver fisket.

Figur 4. Mulige lokaliteter i DTU Aquas undersøgelse i den

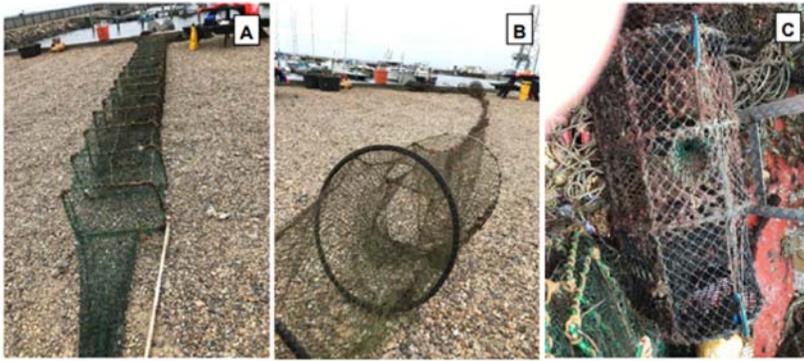
vestlige del af Limfjorden (sorte prikker) og på stenrevet ved Livø (røde mærker).

Hummerens bevægelser i Limfjorden blev undersøgt med to metoder: en fangst-genfangstmetode i den vestlige Limfjord og en akustisk telemetriundersøgelse ved Livø stenrev. Den røde stjerne markerer placeringen af en lyttepost. Resultaterne fra fangst-genfangstundersøgelsen viste, at hummerne generelt bevæger sig over korte afstande, ca. 100-1.000 m, hvilket kunne tyde på en kraftig stedbundethed. Der blev dog observeret enkelte længere vandringer (ca. 4-12 km).

Figur 5. En voksen hanhummer med et akustisk mærke på saksekloen og t-bar-mærke ved rygskjoldet (venstre foto). En hydrofon (lyttepost) opsamler signaler fra mærket og kortlægger dermed hummerens bevægelser (højre foto). Foto: Mette K. Schiønning.

Undersøgelsen med akustiske mærker ved Livø Stenrev viste, at hummerne generelt opholdt sig i samme område med en daglig bevægelse på mindre end 500 m. Enkelte hummere kunne dog sommetider vandre op 2 km på en dag.

Figur 6. A: Multitejne (kinaruse). B: Åleruse. C: Hummertejne.

Foto: Rikke P. Frandsen og Jordan P. Feekings.

En spørgeskemaundersøgelse viser, at det kommercielle fiskeri i Limfjorden hovedsageligt foregår med tejner, ruser eller kinaruser, mens fritidsfiskere også bruger garn. Desuden indsamler undervandsjægere hummere. DTU Aqua har undersøgt effektiviteten af garn, toggegarn, åleruser, tejner og multitejner. Forsøget vurderede, at multitejner er det mest effektive redskab, mens hummertejner er det mindst effektive. Forsøget fastslog også, at en høj andel af undermålshummere bliver fanget i redskaberne, men at en forbedret redskabsselektivitet kan reducere fangsten af undermålshummere.

Læs mere

- Sort hummers biologi
- Rapporten "Mobile fauna of the Livø stone reef, Løgstør Bredning, Limfjorden"
- Information om lokalfredning og mindstemål for sorthummer i Limfjorden
- Bekendtgørelse om mindstemål for fisk og krebsdyr i saltvand

Af Mette K. Schiønning, Pedro S. Freitas og Elliot J. Brown, DTU Aqua. Institut for Akvatiske Ressourcer